



Antea Group

CO2 voortgangsverslag en energie actieplan eerste halfjaar 2017

01-01-2017 t/m 30-06-2017

datum vrijgave
31 oktober 2017

beschrijving revisie
Definitief

vrijgave
Theo van Oosten

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'T. van Oosten', written over a horizontal line.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	3
2. Basisgegevens	4
2.1. Beschrijving van de organisatie	4
2.2. Verantwoordelijkheden	4
2.3. Basisjaar	4
2.4. Rapportageperiode	4
2.5. Verificatie	4
2.6. Definities/ afkortingen	4
3. Afbakening	5
3.1. Organisatorische grenzen	5
3.2. Wijziging organisatie	5
4. Berekeningsmethodiek	6
4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren	6
4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek	6
4.3. Uitsluitingen	6
4.4. Opname van CO2	6
4.5. Biomassa	6
5. Emissies	7
5.1. Footprint basisjaar 2015	7
5.2. Footprint eerste halfjaar 2017	7
5.3. Emissie per fte	8
5.4. Emissie naar omzet	9
5.5. Trend over de jaren per scope	9
5.6. Trend over de jaren per categorie	16
5.7. Doelstellingen	17
Rechtspersoon Antea Group	17
5.8. Voortgang reductiemaatregelen	18
6. Initiatieven	21
Rechtspersoon Antea Group	21

1. Inleiding

Antea Group zet zich al jaren in voor duurzaam ondernemen en een duurzame bedrijfsvoering en heeft er voor gekozen zich te certificeren voor de CO₂-prestatieladder. Hiermee wordt op concrete wijze vorm gegeven aan de ambities die Antea Group heeft om haar doelstellingen op het terrein van duurzaamheid te realiseren. Het opstellen van de periodieke rapportages is onderdeel van de stuurcyclus binnen het energiemanagementsysteem dat in het kader van de CO₂-prestatieladder is ingevoerd. Deze stuurcyclus staat beschreven in het kwaliteitsmanagementplan. Deze periodieke rapportage is opgesteld door het kernteam CO₂-prestatieladder en beschrijft alle onderdelen zoals beschreven in § 7.3 van de ISO 14064.

In deze rapportage zijn tenminste de volgende aspecten uit de ISO 14064-1 beschreven:

Inleiding (p), Beschrijving van de organisatie (a), Verantwoordelijkheden (b), Basisjaar (j), Rapportageperiode (c), Verificatie (q), Organisatorische grenzen (d), Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren (l,n), Wijzigingen berekeningsmethodiek (m), Uitsluitingen (h), Opname van CO₂ (g), Biomassa (f), Herberekening basisjaar en historische gegevens (j,k), Directe en indirecte emissies (e, i) en Onzekerheden (o).

2. Basisgegevens

2.1. Beschrijving van de organisatie

Antea Group is een advies- en ingenieursbureau. Antea Group is de handelsnaam voor Antea Nederland B.V. en Antea Realisatie B.V.

Ons bureau is actief op het gebied van infrastructuur, ruimte, milieu, veiligheid, beheer, data-informatie en realisatie. Voor meer informatie over onze werkerreinen en voor voorbeelden van (actuele) projecten, verwijzen wij naar onze website: www.anteagroup.nl.

Dit voortgangsverslag en energie-actieplan met betrekking tot onze CO₂ huishouding heeft betrekking op alle bedrijfsonderdelen, zoals die zijn beschreven in de emissie-inventaris (3.A.1 Emissie-inventaris). Het grootste deel van de CO₂ emissie van Antea Group komt voor rekening van het zakelijk verkeer (reizen voor projecten per lease-, pool- of privé-auto). Dit komt voort uit het type werk van Antea Group, waarbij er veel klant- en projectbezoeken plaatsvinden. Dit in het kader van de 'ontzorging van de klant'. Veel van onze adviseurs werken landelijk.

2.2. Verantwoordelijkheden

Naam	Verantwoordelijke stuurcyclus (KAM)
Antea Group	Theo van Oosten
Eindverantwoordelijke	Contactpersoon emissie-inventaris
Menno Smits	Ronald Westra

Het kernteam CO₂ prestatieladder bestaat uit: Theo van Oosten, Ronald Westra, Inge IJsseldijk, Jeroen Mijs, Marijke Frielink, Linda Hof-Hakze en Joost Albers. Per eis staat in de CO₂ managementapplicatie benoemd wie verantwoordelijk is.

Enkele van de verantwoordelijkheden zijn belegd bij het kernteam WerkBewust!.

2.3. Basisjaar

Het basisjaar is 2015.

2.4. Rapportageperiode

Deze rapportage beschrijft de periode 1 januari 2017 t/m 30 juni 2017

2.5. Verificatie

Externe verificatie van de rapportage vindt elke drie jaar plaats. De laatste verificatie is uitgevoerd in oktober 2015. In 2018 vindt derhalve opnieuw verificatie plaats.

2.6. Definities/ afkortingen

De afkorting S1 staat voor Semester 1 welke het eerst halfjaar aanduidt. S2 duidt de tweede helft van het jaar aan.

3. Afbakening

3.1. Organisatorische grenzen

In de separaat beschikbare rapportage 'WerkBewust! CO₂ organizational boundary 2016' is de volledige afbakening van de organisatorische grenzen in beeld gebracht.

3.2. Wijziging organisatie

De gebouwen Geleen (Mijnweg 3) en Maastricht (Louis Loyensstraat 5) zijn opgeheven en de vestigingen zijn samengevoegd. Het nieuwe adres vanaf 1 januari 2016 is Wim Duisenbergplantsoen 21 in Maastricht. Het effect hiervan op de emissies is beschreven in hoofdstuk 5.

Sinds 1 januari is de organisatie van Antea Group gestructureerd volgens een nieuwe indeling. De indeling **voor** 1 januari 2017 bestond uit de volgende businesslijnen: Milieu, Realisatie, Ruimte, Infra, Veiligheid, Beheer en Data. Per 1 januari 2017 gelden de volgende businesslijnen: Beheer en Realisatie, Bouw en Installaties, Contracten en Vergunningen, Infra, Milieu en Veiligheid, Ruimte en Water, en Sport

4. Berekeningsmethodiek

4.1. Actuele berekeningsmethodiek en conversiefactoren

Deze periodieke rapportage is tot stand gekomen op basis van het reglement van de CO₂-prestatieladder conform handboek 3.0, zoals dat is gepubliceerd in juni 2015 door de SKAO. De emissiefactoren conform het handboek 3.0 zijn van kracht vanaf 1 januari 2015. De emissiefactoren zijn vastgesteld op basis van de website CO₂-emissiefactoren.nl, waarbij de wijzigingslijst van de SKAO als leidend wordt beschouwd. Deze lijst is gelijktijdig gepubliceerd met handboek 3.0. Hierin zijn enerzijds de uitzonderingen bepaald t.o.v. een aantal emissiefactoren in vergelijking met CO₂-emissiefactoren.nl en anderzijds is aangegeven of een factor wel of niet met terugwerkende kracht in de tijd dient te worden doorgerekend. Door het met terugwerkende kracht berekenen van de cijfers van 2015 is het mogelijk dat er verschillen zijn tussen de 2015-cijfers van rapportageperiode 2010-2015 en 2015-2020.

4.2. Wijzigingen berekeningsmethodiek

De berekeningsmethodiek is ten opzichte van eerdere rapportages niet gewijzigd.

4.3. Uitsluitingen

Het gebruik van koelmiddelen is niet van toepassing.

4.4. Opname van CO₂

Er heeft geen opname van CO₂ plaatsgevonden.

4.5. Biomassa

Er heeft geen verbranding van biomassa plaatsgevonden.

5. Emissies

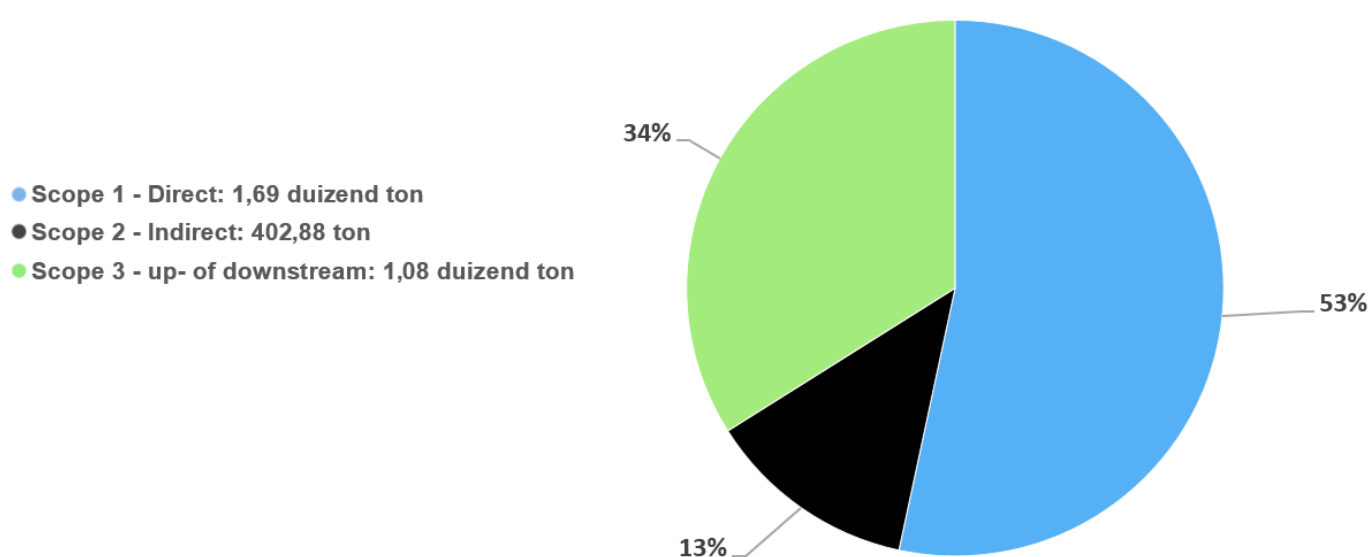
Onderstaand wordt de ontwikkeling van de emissie in de tijd weergegeven. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in de emissie per scope en categorie, per fte en per euro omzet.

5.1. Footprint basisjaar 2015

Onderstaande tabel van het eerste halfjaar van 2015, het basisjaar, geeft de CO₂ footprint voor scope 1, 2 en 3 weer. In de eerste helft van 2015 is de totale CO₂ footprint 3.170 ton, waarvan scope 1, 2 en 3 een bijdrage van respectievelijk 1691,43; 402,88 en 1075,99 ton.

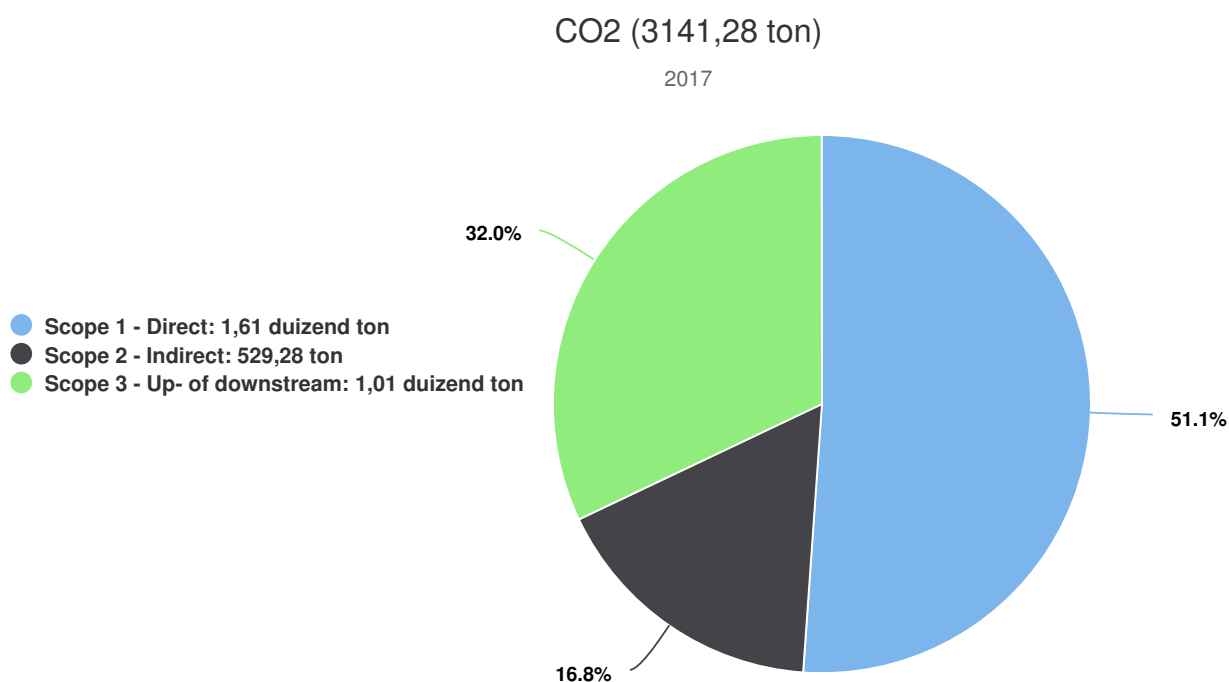
Het grootste deel van de emissies valt onder scope 1. Hierin zit onder andere het zakelijke (auto)verkeer van en naar projecten.

CO2 (3170,3 ton)



5.2. Footprint eerste halfjaar 2017

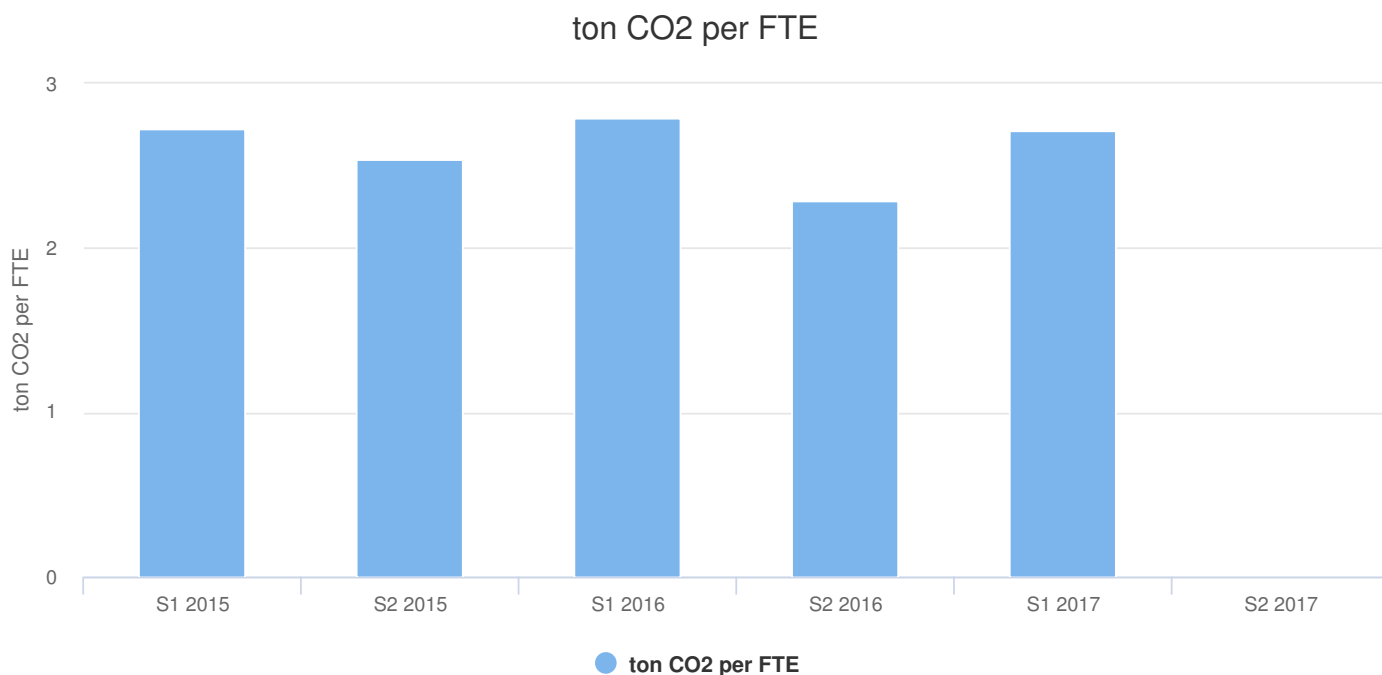
De onderstaande tabel geeft de CO₂ emissies van Antea Group voor het eerste halfjaar van 2017 voor scope 1, 2 en 3 weer. In vergelijking met de footprint van het eerste halfjaar 2015 is het aandeel van scope 1 en 3 emissies afgenomen, daarentegen zijn scope 2 emissies toegenomen met ca. 31%. De totale footprint is ten opzichte van het eerste halfjaar 2015 afgenomen met 0,9%.



5.3. Emissie per fte

Het aantal fte, gebaseerd op de dienstverbanden binnen Antea Group (medewerkers met een contract voor onbepaalde tijd, inhuurkrachten, stagiaires, oproepkrachten en zzp'ers), is ten opzichte van de eerste helft van het basisjaar afgenomen: van 1164,61 naar 1155,18 fte. Het aantal fte is afgenomen, alsmede de totale uitgestoten hoeveelheid CO₂. In onderstaande grafiek is te zien dat de emissie in relatieve zin (CO₂ emissie per fte) met 0,01 ton is afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar in 2015.

Er is per werknemer dus iets minder CO₂ uitgestoten dan in het basisjaar.



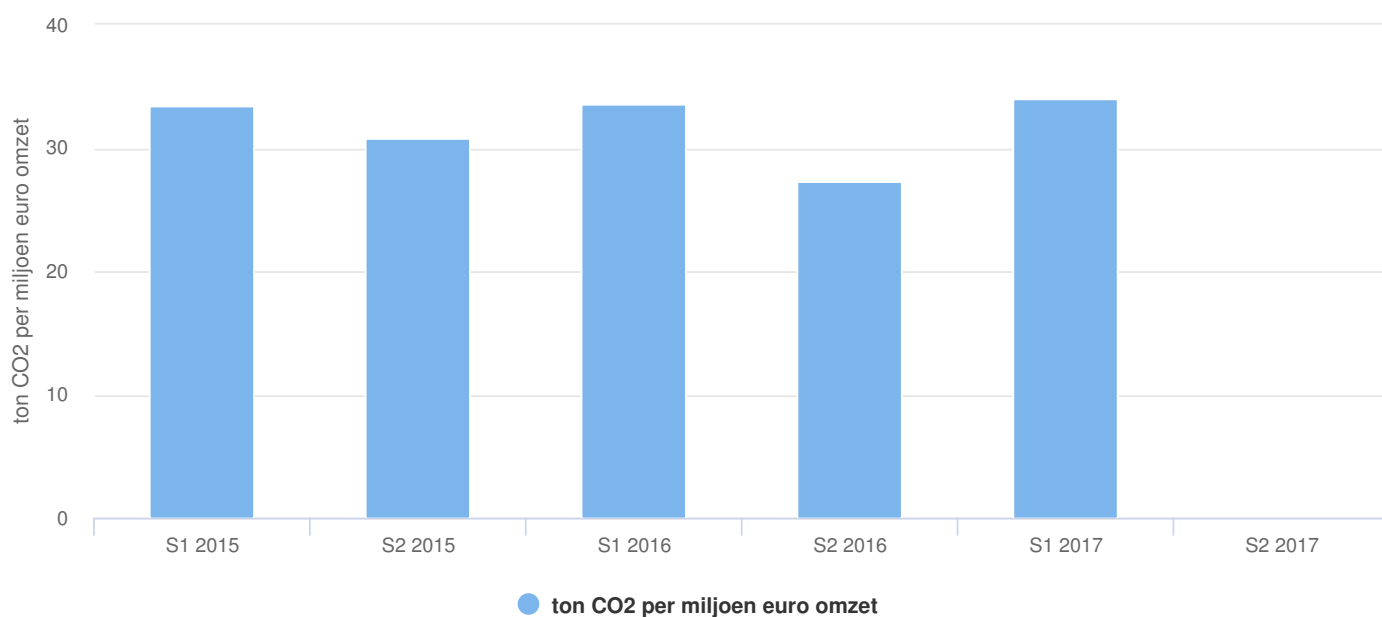
ton CO2 per FTE	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
ton CO2 per FTE	2,73	2,54	2,79	2,29	2,72		13,06

5.4. Emissie naar omzet

Naast de emissie per fte is het van belang te kijken naar de emissie in relatie tot de omzet, om na te gaan of de afname van de CO₂ footprint niet het gevolg is van een eventuele afname in het aantal projecten of werkzaamheden.

De omzet van de eerste helft van 2017 is 2,5% lager dan de omzet in het eerste halfjaar van 2015. Eveneens is de totale CO₂ footprint, met een verwaarloosbaar verschil, afgenomen. Bij gevolg is de emissie naar omzet toegenomen ten opzichte van 2015 (zie onderstaande grafiek). Dit betekent dat er per verdiende euro meer CO₂ is uitgestoten.

ton CO₂ per miljoen euro omzet

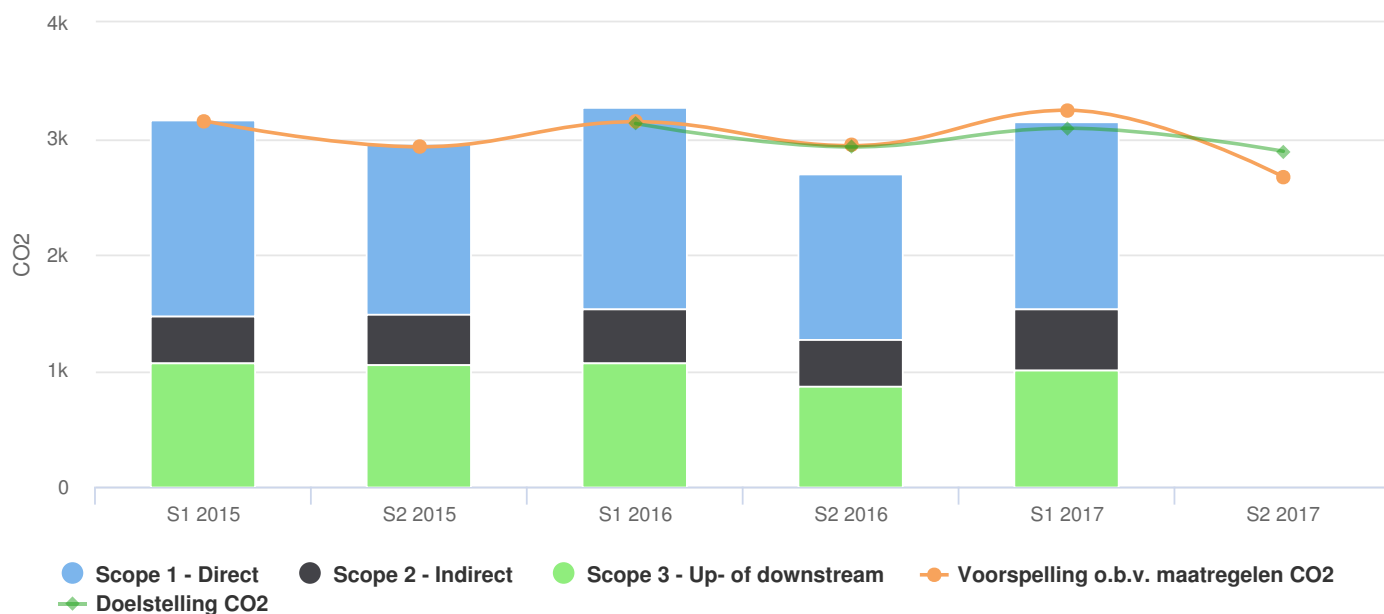


ton CO ₂ per miljoen euro omzet	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
ton CO ₂ per miljoen euro omzet	33,47	30,78	33,51	27,33	34,02	0	159,12

5.5. Trend over de jaren per scope

Zoals al was af te leiden uit de footprints is de totale CO₂ emissie ten opzichte van de eerste helft van 2015 afgenomen met 0,9%. In de trendgrafiek per scope is deze daling weergegeven. De doelstelling voor de eerste helft van 2017 is 3.090 ton CO₂. Deze doelstelling is, met een daadwerkelijke CO₂ emissie van 3.141 ton, niet gehaald. In de grafiek is te zien dat de scope 1 en 3 emissies zijn gedaald en de scope 2 emissies zijn toegenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015. In onderstaande paragrafen worden de trends per categorie beschreven, onderverdeeld naar scope 1, 2 en 3.

CO2

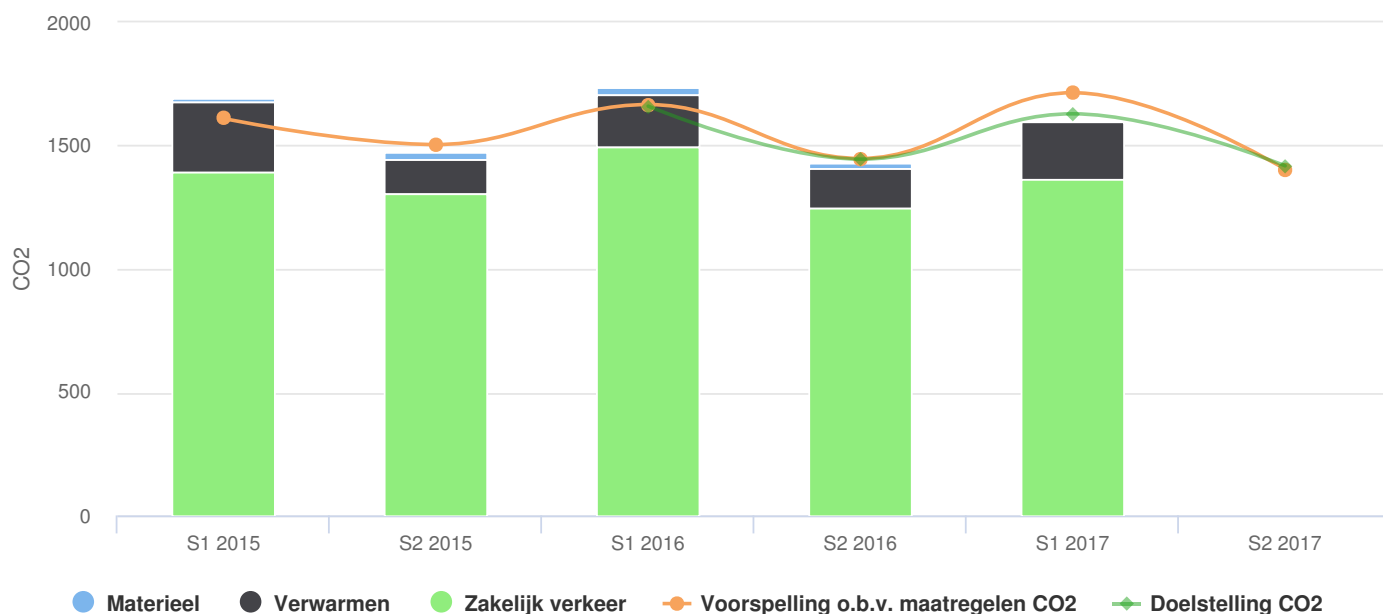


CO2	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
Scope 1 - Direct	1.691,43	1.472,39	1.738,4	1.427,08	1.605,65		7.934,94
Scope 2 - Indirect	402,88	437,94	470,87	397,83	529,28		2.238,8
Scope 3 - Up- of downstream	1.075,99	1.053,59	1.065,42	875,05	1.006,35		5.076,39
Totaal	3.170,29	2.963,91	3.274,69	2.699,95	3.141,28		15.250,13

5.5.1. Scope 1

In onderstaande grafiek van de scope 1 emissies is te zien dat deze zijn afgenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015 met 80 ton CO₂ (-4,73%). Met een emissie van 1,61 duizend ton CO₂ is de doelstelling van 1,63 duizend ton CO₂ net gehaald. Het grootste deel van de scope 1 emissies komt voor rekening van het zakelijk verkeer, met een aandeel van 85,2%.

CO2



CO2	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
Materieel	16,15	24,13	28,22	16,78	10,58		95,86
Verwarmen	283,59	143,04	215,08	161,49	227,83		1.031,03
Zakelijk verkeer	1.391,69	1.305,22	1.495,1	1.248,81	1.367,24		6.808,05
Totaal	1.691,43	1.472,39	1.738,4	1.427,08	1.605,65	0	7.934,94

5.5.1.1. Zakelijk verkeer

De CO₂ emissie van het zakelijk verkeer met leaseauto's, poolauto's en bedrijfsauto's is gedaald: van 1,39 duizend ton naar 1,37 duizend ton (-1,44%). Het aantal verreden kilometers, zie onderstaande tabel, is afgenomen met 609.209 ten opzichte van de eerste helft van 2015. Hoewel het aantal CO₂ emissies en kilometers beide zijn gedaald, is de CO₂ emissie per kilometer toegenomen. Dit betekent dat er meer brandstof is gebruikt per verreden kilometer.

In onderstaande tabellen is dit terug te zien. Deze toename in het brandstofverbruik per verreden kilometer is te verklaren door het feit dat er meer kilometers met bedrijfsauto's (m.n. busjes) zijn gereden. Deze voertuigen zijn minder zuinig dan personenauto's.

Totaal verreden kilometers (lease-, pool- en bedrijfsauto's)	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
Totaal verreden kilometers (woon-werk & zakelijk met lease-, pool- en bedrijfsauto)	9.769.863	9.495.023	10.243.130	8.681.912	9.160.654		47.350.582
Totaal	9.769.863	9.495.023	10.243.130	8.681.912	9.160.654		47.350.582

Brandstofverbruik totaal [liter]	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
Brandstofverbruik totaal [liter]	575.107	537.279	596.518	508.426	542.472		2.759.802

5.5.1.2. Verwarmen

De Antea Group vestigingen worden grotendeels verwarmd met aardgas. Ten opzichte van de eerste helft van 2015 is het

aardgasverbruik in het eerste halfjaar van 2017 met 29.790 m³ (ca. 20%) afgenomen (van 150,53 duizend m³ naar 120,74 duizend m³). Aardgas wordt binnen Antea Group alleen gebruikt voor het verwarmen van de kantoren en is daarmee direct afhankelijk van het aantal graaddagen. Een toename in het aantal graaddagen betekent een kouder jaar en dus een toename in het aardgasverbruik (mits er geen andere factoren van invloed zijn op het aardgasverbruik).

Het aantal graaddagen is in de eerste helft van 2017, na correctie van de afgestoten vestigingen, afgenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015. Op basis van deze afname in het aantal graaddagen was een afname van het aardgasverbruik te verwachten van 6.336 m³. Gecorrigeerd voor het aantal graaddagen is het aardgasverbruik in het eerste halfjaar van 2017 derhalve met 23.454 m³ afgenomen. Deze afname is te verklaren door:

1. Het afstoten van de gebouwen in Geleen en Maastricht Louis Loyensstraat en de intrek in het pand in Maastricht Wim Duisenbergplantsoen waar verwarmd wordt met stadswarmte. Gecorrigeerd voor het aantal graaddagen is deze afname 19.783 m³.
2. Het doorvoeren van besparingsmaatregelen waardoor minder aardgas is verbruikt voor het verwarmen van de kantoren. De besparing die hiermee is gerealiseerd bedraagt 3.671 m³.

Relatieve positie bepaling Antea Group

Aan de hand van het verbruik per m² kan een vergelijking worden gemaakt met de landelijke gemiddelden (kentallen), waarmee we conform 3.B.1 de relatieve positie van Antea Group kunnen bepalen. De energiekentallen komen uit het rapport van ECN (Energie Centrum Nederland), dat in 2016 in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu de energiekentallen voor verschillende gebouwen en sectoren heeft bepaald.

Het geaggregeerde landelijk gewogen gemiddelde ligt op 12,5 m³/m². Het Antea Group verbruik ligt op 5,58 m³/m² voor de eerste helft van 2017. Dit gemiddelde wordt sterk beïnvloed door het duurzame pand in Oosterhout (8.400 m²), waar gebruik wordt gemaakt van een WKO installatie, waardoor er nagenoeg geen gas wordt verbruikt. Op basis van deze getallen kan worden geconcludeerd dat Antea Group over het geheel van de vestigingen genomen goed scoort voor wat betreft gasverbruik, aangezien het verbruik ca. 44,6% lager is dan het landelijk gewogen gemiddelde.

5.5.1.3. Materieel en instrumentarium

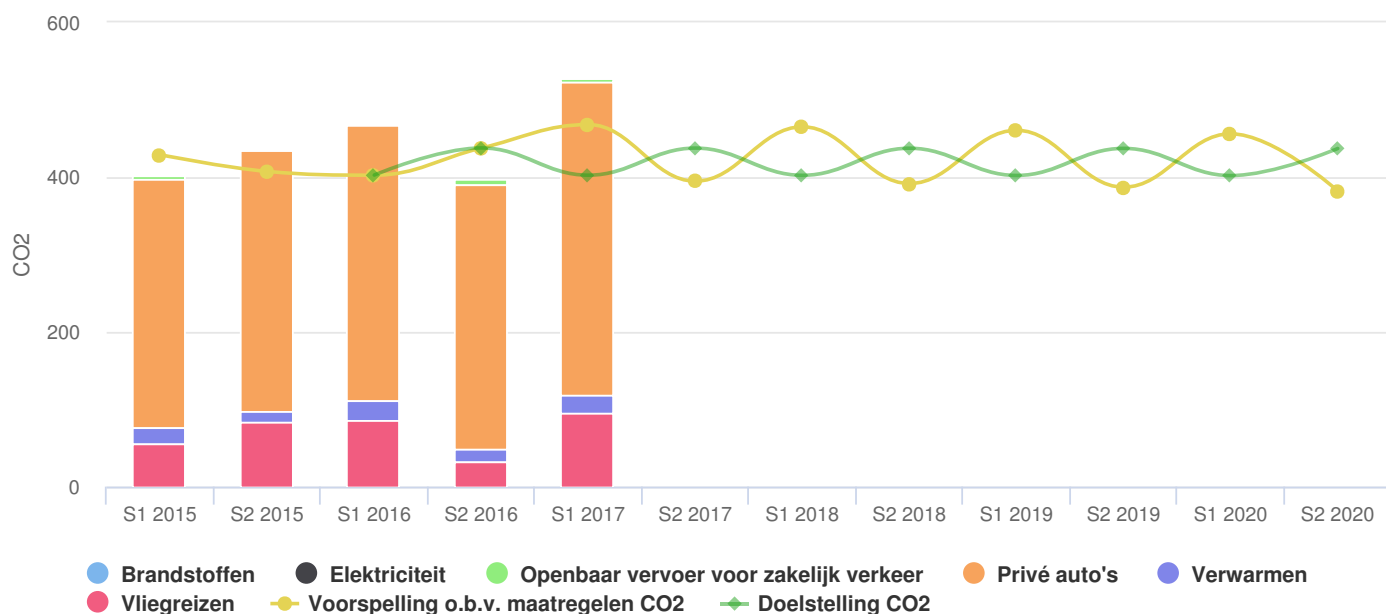
De emissie van CO₂ afkomstig van materieel is met 34,5% gedaald ten opzichte van de eerste helft van 2015. Dit als gevolg van minder inzet van materieel voor projecten (zoals kleine motorboten) en daar uit voortvloeiend het gebruik van diesel (zie onderstaande tabel). De inzet en dus ook uitstoot van CO₂ van het materieel is sterk afhankelijk van het type projecten.

Totaal verbruik materieel en instrumentarium [liter]	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
Totaal verbruik materieel en instrumentarium [liter]	5.001	7.471	8.737	5.196	3.274		29.679

5.5.2. Scope 2

De CO₂ emissies in scope 2 zijn met ca. 126 ton toegenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015 (+31,4%). De doelstelling van 402,54 ton is met deze emissies van 529,28 ton dus niet gehaald. Het grootste deel van de scope 2 emissies komt voort uit het zakelijk verkeer met privé auto's (76,3%). Een verklaring voor de stijging in scope 2 CO₂ emissies is de significante toename in vliegreizen en zakelijk verkeer met privé auto's.

CO2



CO2	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	S1 2018	S2 2018	S1 2019	S2 2019	S1 2020	S2 2020	Totaal
Brandstoffen	0	0	1,09	0,72	0,72								2,54
Elektriciteit	0	0	0	0	0								0
Openbaar vervoer voor zakelijk verkeer	4,51	3,1	3,12	7,43	5,98								24,14
Privé auto's	322,18	336,72	355,84	340,22	403,81								1.758,77
Verwarmen	20,18	14,35	24,57	15,9	24,42								99,42
Vliegreizen	56,01	83,77	86,25	33,56	94,34								353,93
Totaal	402,88	437,94	470,87	397,83	529,28								2.238,8

De toename van voorspelde CO₂ emissie op basis van maatregelen is te verklaren doordat de emissiefactoren in 2017 worden aangepast (verhoogd) en er voor het bepalen van het effect van de maatregelen wordt uitgegaan van de emissie van het basisjaar (2015)

5.5.2.1. Privé auto's (zakelijk verkeer)

Het zakelijk verkeer met privé auto's is niet alleen in aandeel in de footprint (relatieve bijdrage aan totale emissies) maar ook in absolute zin toegenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015, namelijk met ca. 25,3%. Er zijn meer kilometers met privé auto's gemaakt dan in 2015 (zie onderstaande tabel). Eén van de redenen voor beide toenames (relatief en absoluut) kan de afname in het aantal leaseauto's ten opzichte van 2015 zijn, waardoor werknemers meer gebruik maken van privé auto's.

kilometers privé auto's	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
kilometers privé auto's	1.464.466	1.530.536	1.617.470	1.546.442	1.835.492		7.994.406

5.5.2.2. Openbaar vervoer voor zakelijk verkeer

In 2017 zijn 24.083 meer zakelijke kilometers gemaakt met het openbaar vervoer dan in het eerste halfjaar van 2015 (een toename van 21,4%). De CO₂ emissies zijn ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015 met ongeveer 32,6% toegenomen

(van 4,51 ton naar 5,98 ton). Ca. 8,7% van de zakelijke kilometers met het openbaar vervoer wordt met de tram, bus of metro afgelegd, de rest met de trein. Bij treinreizen met NS wordt significant minder CO₂ uitgestoten dan door een auto. Daar komt bij dat de elektrische treinen over gaan op windenergie, waardoor door een deel van de treinen geen CO₂ wordt uitgestoten. Dit samen verklaart voor een deel het aandeel van zakelijk verkeer met openbaar vervoer in de footprint en de veel lagere toename in CO₂ uitstoot in vergelijking met de toename van het aantal kilometers met openbaar vervoer.

5.5.2.3. Vliegreizen

Het aantal afgelegde kilometers van zakelijke vluchten is in de eerste helft van 2017 met 45,8% (163.282 reizigerskilometers) fors toegenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015, wat resulteert in een toename van 38,3 ton CO₂. Het aantal korte vluchten en middellange vluchten significant toegenomen, met respectievelijk ca. 245% en ca. 563% ten opzichte van de eerste helft van 2015. Het aantal lange vluchten is echter significant afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015 (-16,08%). De korte- en middellange vluchten hebben samen een aandeel van ca. 49,7% in de reizigerskilometers van zakelijke vluchten. De toename in CO₂ emissie door vliegreizen wordt verklaard door de toename van korte- en middellange vluchten.

5.5.2.4. Verwarming

Naast aardgas voor verwarming van de vestigingen, wordt op enkele vestigingen gebruik gemaakt van stadsverwarming. Het verbruik van ingekochte stadsverwarming is in de eerste helft van 2017 hoger dan in dezelfde periode in 2015, wat resulteert in een toename in emissies van verwarming in scope 2 met ca. 21%. Zoals beschreven in de rapportage over 2016 is één van de redenen hiervoor de ingebruikname van het nieuwe gebouw in Maastricht sinds 2016 (ter vervanging van Geleen en Maastricht Louis Loyensstraat), dat verwarmd wordt met stadsverwarming. Daarnaast is er een stijging in het verbruik van het gebouw aan de Monitorweg in Almere vanwege comfortproblemen.

Wanneer we het verbruik vergelijken met de eerste helft van 2016 is een lichte afname zichtbaar. Deze afname is te verklaren door een daling in het aantal graaddagen in de eerste helft van 2017 ten opzichte van 2016.

5.5.2.5. Brandstoffen

Naast aardgas en stadsverwarming voor de vestigingen, wordt er propaan ingekocht voor verwarming van de bouwketen/schaftwagens op projectlocaties. In het eerste halfjaar van 2017 is er 420 liter propaan ingekocht. Dit is sterk afhankelijk van het type projecten dat in een bepaald jaar wordt uitgevoerd.

5.5.2.6. Elektriciteit

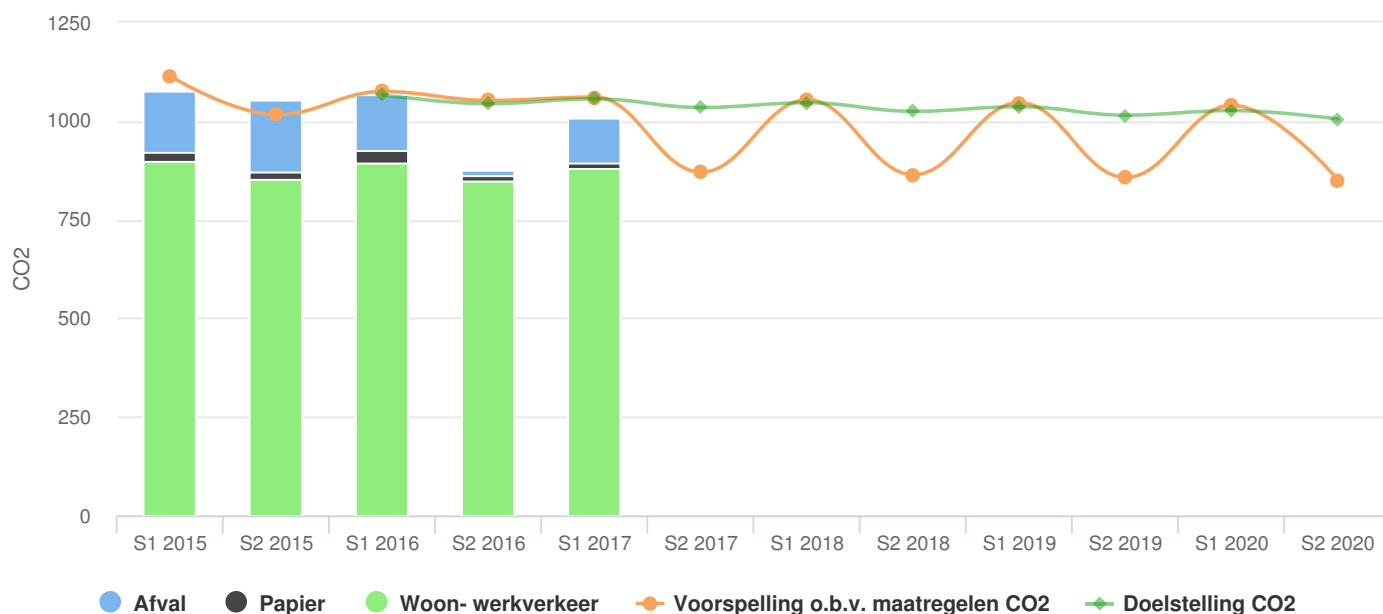
Antea Group maakt gebruik van 100% in Nederland geproduceerde groene stroom van GreenChoice, waardoor de CO₂ emissie vanuit elektriciteitsverbruik zowel in de eerste helft van 2015 alsmede in 2017 0 ton bedraagt. Het totale elektriciteitsgebruik is afgenomen van 1,32 miljoen kWh naar 1,12 miljoen kWh, een afname van ca. 14,9%. Het elektriciteitsgebruik per fte is 969,5 kWh/fte voor het eerste halfjaar van 2017. In het eerste halfjaar 2015 was dit 1130 kWh/fte. Dit is een afname van ca. 14%.

5.5.3. Scope 3

Zoals is vastgelegd in 4.A.1 Rapportage van de meest materiële emissies, worden door Antea Group voor scope 3 alleen de categorieën met de materiële emissies meegenomen. Deze categorieën betreffen: woon-werkverkeer, productieafval, papier en gebruik van verkochte producten (projectadvisering). Voor CO₂ emissies en -vermindering in onze projecten worden enkele specifieke ketenanalyses uitgevoerd (zie 4.A.1 Rapportage). De overige drie categorieën (woon-werkverkeer, productieafval en papier) zijn in onderstaande tabel weergegeven.

De scope 3 emissies zijn met een uitstoot van 1,01 duizend ton CO₂ in de eerste helft van 2017 met ca. 6,5% afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015. Hiermee zijn de doelstelling (1,06 duizend ton CO₂) en voorspelling op basis van maatregelen (1,06 duizend ton CO₂) ruim gehaald. Het grootste deel van de scope 3 emissies komt voort uit het woon-werkverkeer met privé auto's (87,6%).

CO2



CO2	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	S1 2018	S2 2018	S1 2019	S2 2019	S1 2020	S2 2020	Totaal
Afval	155,19	182,39	141,43	13,81	112,49								605,31
Papier	22,22	19,63	28,65	14,26	12,65								97,41
Woon- werkverkeer	898,57	851,58	895,33	846,98	881,21								4.373,67
Totaal	1.075,99	1.053,59	1.065,42	875,05	1.006,35								5.076,39

5.5.3.1. Woon-werk verkeer (privé auto's, lease auto's en OV)

De CO₂ emissies vanuit woon-werkverkeer met privé auto's, lease auto's en het openbaar vervoer zijn met 17,36 ton afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015 (ca. -1,9%). Het aantal kilometers woon-werkverkeer met privé auto's en OV (lease auto onbekend) is echter toegenomen met 17,7% (gelijk aan 372.935 km). Dit betekent dat er ten opzichte van de eerste helft van 2015 minder CO₂ per kilometer woon-werkverkeer is uitgestoten.

Het aantal verreden kilometers woon-werkverkeer met privé auto's is met ca. 10,8% gestegen. Het aantal woon-werk kilometers met bus, tram of metro is met ca. 58% toegenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015. Voor de kilometers met de trein is dit 3,5x zo hoog als in de eerste helft van 2015. Een verklaring hiervoor kan de stimulatie van het gebruik van het openbaar vervoer door middel van het verstrekken van NS Business Cards en deelname aan Low Car Diet zijn. Hoewel het grootste aandeel woon-werkverkeer met privé auto's wordt afgelegd, verklaart de sterke toename in woon-werkverkeer met het openbaar vervoer (per definitie een lagere uitstoot dan met een personenauto) deels de afname in CO₂ emissies. Daarnaast is de hoeveelheid verbruikte brandstof door lease auto's met 16,6% afgenomen, wat een CO₂ reductie oplevert.

5.5.3.2. Afval

De CO₂ emissies van afval zijn met ca. 27,5% afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015. Met betrekking tot afval richt Antea Group zich voornamelijk op het reduceren van papier- en kartonafval (zie ook de maatregelen in 5.8). Het papierafval is met 15,4 ton, kg, (ca. 21,3%) afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015. Het overige afval (restafval en gescheiden stromen) is met 42,7 ton (ca. 33,7%) afgenomen. Deze afname is groter dan is voorspeld op basis van de maatregelen. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat er minder schattingen zijn gemaakt.

Uit onderzoek van Kenniscentrum Facilitair (facilitair management en gebouwbeheer) naar afvalinzameling en

afvalmanagement, blijkt dat een onderneming uit de zakelijke dienstverlening gemiddeld 40,2% restafval heeft. De rest wordt gescheiden. De grootste gescheiden afvalstroom is papier en karton, met gemiddeld 21%. Van al het afval geproduceerd door Antea Group in de eerste helft van 2017 is 50,7% restafval (ca. 10,5% hoger dan gemiddeld) en 40,4% papier en karton afval (19,4% hoger dan gemiddeld in de zakelijke dienstverlening).

5.5.3.3. Papierverbruik

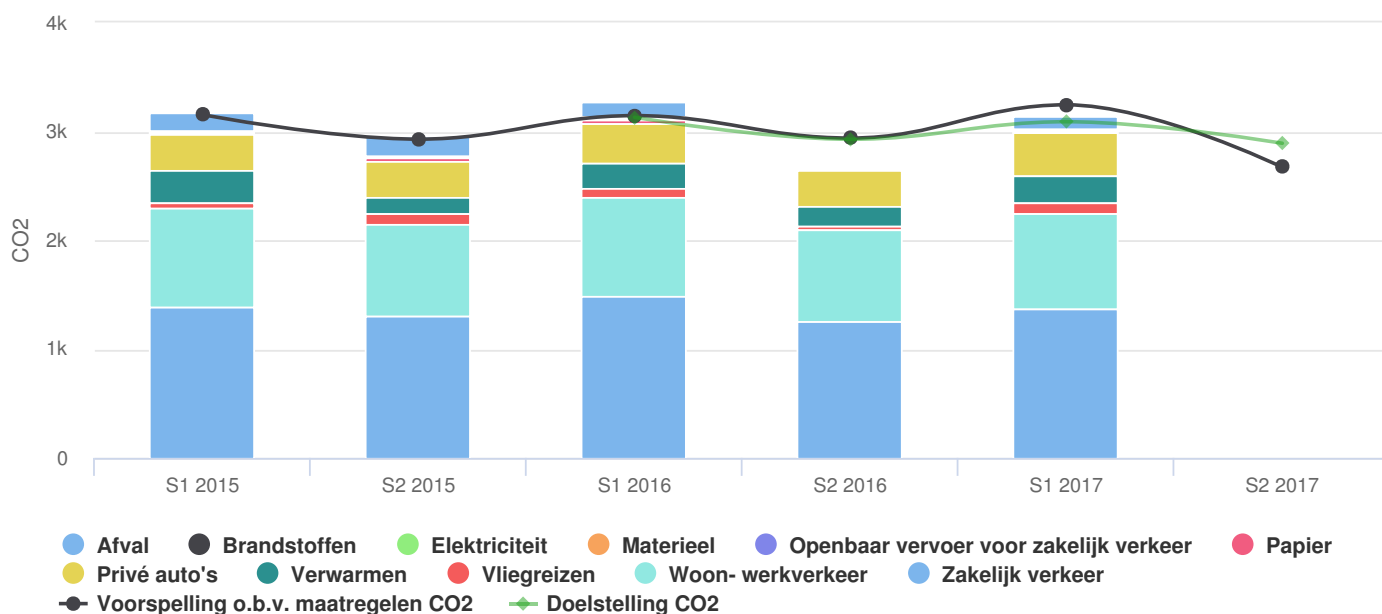
De CO₂ emissies van het papierverbruik is zowel in absolute zin als in aandeel op het totaal afgenomen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015, met 9,57 ton (in kg). Deze toename valt te verklaren uit de afname van het papierverbruik van ca. 43%.

Uit kengetallen van de Milieubarometer blijkt dat het papierverbruik per medewerker op kantoor gemiddeld op 48 kg/fte ligt. In het eerste halfjaar van 2017 heeft Antea Group een papierverbruik van 8,2 kg/fte, dat ruim lager is dan het gemiddelde verbruik op kantoren.

5.6. Trend over de jaren per categorie

Bij de emissies van alle scopes samen in het eerste halfjaar van 2017 (totale footprint), leveren zakelijk verkeer met lease-, pool- en bedrijfsauto's (43,5% van totaal) en woon-werkverkeer met privé auto's, lease auto's en OV (28,1% van totaal) de grootste aandelen. Wanneer al het zakelijk verkeer gezamenlijk wordt bekeken (lease-, pool-, bedrijfs- en privé auto's plus openbaar vervoer en vliegwezen), heeft dit een aandeel van ca. 59,6% van de totale emissies en ca. 87,7% van de scope 1 en scope 2 emissies. In het eerste halfjaar van 2015 was dit respectievelijk ca. 56% en 84,7%. Het aandeel van het zakelijk verkeer in de footprint is dus toegenomen.

CO2



CO2	S1 2015	S2 2015	S1 2016	S2 2016	S1 2017	S2 2017	Totaal
Afval	155,19	182,39	141,43	13,81	112,49		605,31
Brandstoffen	0	0	1,09	0,72	0,72		2,54
Elektriciteit	0	0	0	0	0		0
Materieel	16,15	24,13	28,22	16,78	10,58		95,86
Openbaar vervoer voor zakelijk verkeer	4,51	3,1	3,12	7,43	5,98		24,14
Papier	3.120,29	2.969,03	3.228,69	2.690,26	3.142,06		15.290,43

Privé auto's	322,18	336,72	355,84	340,22	403,81	1.758,77
Verwarmen	303,77	157,39	239,65	177,39	252,26	1.130,45
Vliegreizen	56,01	83,77	86,25	33,56	94,34	353,93
Woon- werkverkeer	898,57	851,58	895,33	846,98	881,21	4.373,67
Zakelijk verkeer	1.391,69	1.305,22	1.495,1	1.248,81	1.367,24	6.808,05
Totaal	3.170,29	2.963,91	3.274,69	2.699,95	3.141,28	15.250,13

5.7. Doelstellingen

Onderstaande doelstellingen geven de som van de voorspelde effecten van de reductiemaatregelen per scope per jaar weer. Dit resulteert in de trendlijn 'voorspelling op basis van maatregelen' in bovenstaande trendgrafieken van dit rapport. De doelstellingslijn is gebaseerd op de som van de voorspelde effecten van de maatregelen per scope voor 2020. Deze som is vervolgens lineair verdeeld over de jaren.

Rechtspersoon Antea Group

Voor jaar	Effect scope 1[%]	Effect scope 2[%]	Effect scope 3[%]	Referentiejaar
2016	-1,84%	-0,04%	-0,92%	2015
2017	-3,68%	-0,08%	-1,84%	2015
2018	-5,52%	-0,13%	-2,76%	2015
2019	-7,36%	-0,17%	-3,68%	2015
2020	-9,2%	-0,21%	-4,6%	2015

Via bovenstaande doelstellingen is bekend hoeveel CO₂ er per jaar kan worden uitgestoten. Op basis van de emissies in de eerste helft van het jaar is onderstaand een verdeling opgenomen om te bekijken of Antea Group op koers ligt om haar reductiedoelstellingen te behalen.

- Scope 1: De CO₂ doelstelling voor 2017 voor scope 1 staat gelijk aan een hoeveelheid van 3.047,39 ton CO₂. In de eerste helft van 2017 heeft Antea Group 1.605,65 ton CO₂ uitgestoten in scope 1. Het CO₂ budget voor de tweede helft van 2017 is dus 1.441,74 ton CO₂. Dit is 47,3% van de jaaremmissie op basis van de doelstelling. Gezien de te verwachte lagere emissie in de tweede helft van het jaar (zie paragraaf 5.5) door de vakantieperiode, ligt Antea Group op koers om de doelstelling te halen.

- Scope 2: De CO₂ doelstelling voor 2017 voor scope 2 staat gelijk aan een hoeveelheid van 840,14 ton CO₂. In de eerste helft van 2017 heeft Antea Group 529,28 ton CO₂ in scope 2. Het CO₂ budget voor de tweede helft van 2017 is dus 310,86 ton CO₂. Dit is 37% van de jaaremmissie op basis van de doelstelling. Doordat de tweede helft van het jaar gemiddeld warmer is dan de eerste helft van het jaar, is de te verwachte emissie in S2 lager dan in S1. Hoewel de te verwachte emissie in de tweede helft van het jaar lager ligt, is het een uitdaging om deze doelstelling te halen.

- Scope 3: De CO₂ doelstelling voor 2017 voor scope 3 staat gelijk aan een hoeveelheid van 2090,4 ton CO₂. In de eerste helft van 2017 heeft Antea Group 1.006,35 ton CO₂ in scope 3. Het CO₂ budget voor de tweede helft van 2017 is dus 1.084,05 ton CO₂. Dit is 51,9% van de jaaremmissie op basis van de doelstelling. Gezien de te verwachte lagere emissie in de tweede helft van het jaar (zie paragraaf 5.5) door de vakantieperiode, ligt Antea Group op koers om de doelstelling te halen.

5.8. Voortgang reductiemaatregelen

De voorspelde CO₂ reductie op basis van de (geplande) reductiemaatregelen wordt hieronder per jaar weergegeven. Zoals te zien is, worden de meeste maatregelen vanaf 2017 ingevoerd.

In de eerste helft van 2017 zijn vier reductiemaatregelen van kracht, te weten:

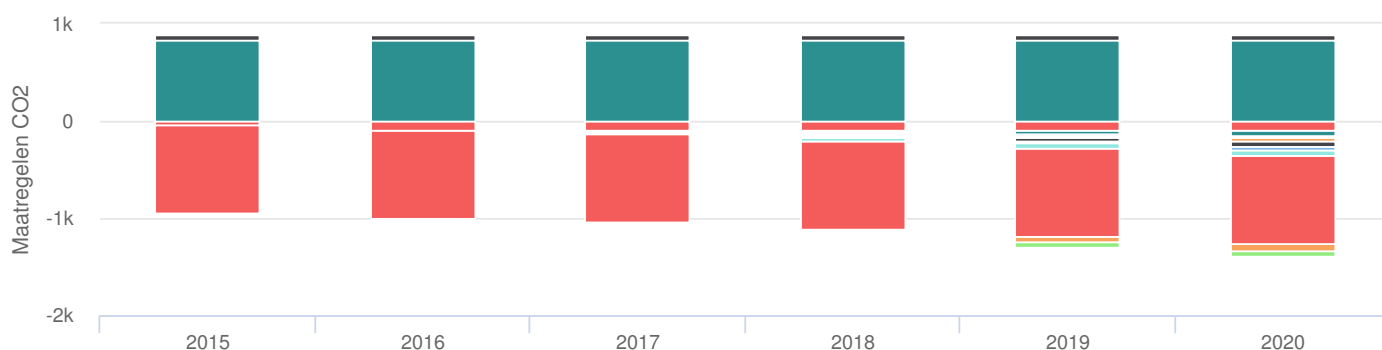
- Banden op spanning
- Lease categorieën aanpassen.
- Gebruik van openbaar vervoer stimuleren. Nieuwe medewerkers krijgen beschikking over een NS businesscard, waarmee zij vrij kunnen reizen met het openbaar vervoer.
- Reduceren papier- en kartonafval
- Reduceren keukenafval en restafval

De volgende reductiemaatregelen gaan van start in de tweede helft van 2017:

- Carpoolen bevorderen.
- Meer digitaal vergaderen. Hiervoor geldt dat Skype for business is geïmplementeerd halverwege juni 2017. Aangezien dit aan het eind van het eerste halfjaar is, en effecten pas later waarneembaar zijn, is ervoor gekozen deze reductiemaatregel te analyseren aan het eind van 2017.
- De inzet van elektrische auto's in het leasewagenpark (o.a. vanuit de nieuwe leaseregeling)

Deze reductiemaatregelen zijn pas doorgevoerd na 31 juni 2017. Verwacht wordt dat de effecten hiervan zichtbaar worden aan het eind van de tweede helft van 2017.

Maatregelen CO2



- "Band op spanning"
- Correctie scope 2
- Sluiten locatie
- Carpoolen bevorderen
- Good housekeeping
- PC's vervangen door laptops
- Servers vervangen door energiezuinige apparatuur
- Correctie scope 3
- Correctie scope 1
- Lease categorieën aanpassen
- Meer 'digitaal' vergaderen
- Gebruik openbaar vervoer stimuleren
- Meten en registreren d.m.v. plaatsen van slimme meters
- Juiste banden / banden op spanning
- Vervangen van multifunctionals door energiezuinige multifunctionals
- Reduceren papier en kartonafval
- Reduceren keukenafval en restafval
- De inzet van elektrische auto's in het leasewagenpark
- Aanpassen leaseregeling waardoor alleen A en B labels worden geleased

Maatregelen CO2	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totaal
"Band op spanning"	-4,27	-8,55	-8,55	-8,55	-8,55	-8,55	-47
Correctie scope 2	51,39	51,39	51,39	51,39	51,39	51,39	308,37
Sluiten locatie					-54,15	-54,15	-108,3
Carpoolen bevorderen			-16,78	-33,56	-50,34	-67,12	-167,79
Good housekeeping	0	0	0	0	0	0	0
PC's vervangen door laptops	0	0	0	0	0	0	0

Servers vervangen door energiezuinige apparatuur	0	0	0	0	0	0	0
Correctie scope 3	829,47	829,47	829,47	829,47	829,47	829,47	4.976,82
Correctie scope 1	-904,37	-904,37	-904,37	-904,37	-904,37	-904,37	-5.426,24
Lease categorieën aanpassen			-17,8	-35,6	-49,84	-64,08	-167,33
Meer 'digitaal' vergaderen			-6,71	-13,42	-26,85	-40,27	-87,25
Gebruik openbaar vervoer stimuleren			-6,71	-13,42	-30,2	-46,98	-97,32
Juiste banden / banden op spanning				-16,02	-32,04	-48,06	-96,13
Vervangen van multifunctionals door energiezuinige multifunctionals	0	0	0	0	0	0	0
Reduceren papier en kartonafval		-1,63	-3,26	-4,88	-6,51	-8,14	-24,41
Reduceren keukenafval en restafval		-0,87	-1,75	-2,62	-3,5	-3,5	-12,24
De inzet van elektrische auto's in het leasewagenpark			-10,68	-21,36	-39,16	-56,96	-128,17
Aanpassen leaseregeling waardoor alleen A en B labels worden geleased	-45,22	-90,44	-90,44	-90,44	-90,44	-90,44	-497,41
Totaal	-73	-124,99	-186,18	-263,39	-415,08	-511,76	-1.574,4

5.8.1. Reduceren papier- en kartonafval

Deze maatregel richt zich op het verminderen van de afvalproductie.

De streefwaarde voor het eerste halfjaar 2017 ten opzichte van het eerste halfjaar 2015 voor deze reductiemaatregel is -1,5%. Het papier- en kartonafval is in het eerste halfjaar van 2017 met 21,3% afgenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015, waarmee de streefwaarde ruim is gehaald. Een reden hiervoor is dat er minder schattingen voor de afvalhoeveelheden nodig waren.

5.8.2. Reduceren keukenafval en restafval

Deze maatregel richt zich eveneens op het verminderen van de afvalproductie.

De streefwaarde voor deze reductiemaatregel is -1,0% ten opzichte van de eerste helft van 2015. De overige gescheiden afvalstromen, naast papier- en kartonafval, vallen onder de noemer "overig afval". Dit overige afval is met 33,7% gereduceerd ten opzichte van het eerste halfjaar van 2015. Daarmee is de streefwaarde gehaald.

5.8.3. Band op spanning

Door tweemaal per jaar de banden van het leasewagenpark op spanning te controleren en bij te pompen, in combinatie met het voor de meeste voertuigen omwisselen van zomer naar winterband en andersom, zijn de banden het hele jaar door op spanning. Hiermee wordt onnodig brandstofverbruik vermeden. Aangezien deze maatregel in 2014 is ingevoerd en nu nog effect heeft, wordt deze maatregel ten opzichte van 2014 i.p.v. 2015 bekeken.

De voorspelde reductie door deze maatregelen in eerste helft van 2017 ten opzichte van 2014 is -0,45%. Deze streefwaarde is in de eerste helft van 2017 bereikt, door een reductie van 449,6 ton CO₂ ten opzichte van 2014.

5.8.4. Lease categorieën aanpassen

Reductie kan bereikt worden door het stimuleren van het leasen van milieu- en klimaatvriendelijke auto's. Er is een categorie zeer zuinige auto's toegevoegd en behoudens strikte uitzonderingen kan alleen voor brandstoflabel A en B worden gekozen. Deze maatregel wordt eveneens ten opzichte van 2014 bekeken omdat deze toen is geïmplementeerd.

De streefwaarde voor deze reductiemaatregel is -1,0% ten opzichte van 2014. Deze streefwaarde is behaald, dankzij een

reductie van 1654 ton CO₂.

5.8.5. Stimuleren gebruik openbaar vervoer

Nieuwe medewerkers krijgen beschikking over een NS businesscard, waarmee zij vrij kunnen reizen met het openbaar vervoer. Medewerkers die al langer in dienst zijn kunnen ook een beroep doen op een NS businesscard. Het aantal kilometers dat is afgelegd met het openbaar vervoer in de eerste helft van 2017, zowel voor woon-werk als zakelijke doeleinden, is met 176.710 km toegenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015. Het aantal km dat medewerkers reizen met het openbaar vervoer is per fte verdubbeld van 153 naar 307 km ten opzichte van 2015. Het aantal kilometers dat medewerkers reizen per auto (zakelijk en woon-werk) is afgenomen ten opzichte van de eerste helft van 2015 met 0,13%. Dit betekent dat de reductiemaatregel effect heeft gehad op het reisgedrag van medewerkers met het openbaar vervoer.

6. Initiatieven

Rechtspersoon Antea Group

Naam	Bibliotheken	Startdatum	Einddatum	Top tien	Deelname	Onderwerp	Resultaten
BIGr	CO2	01-09-2015		Nee			<p>Energie besparen, tijd en geld optimaal benutten, verduurzamen. Het bewust(er) bouwen en beheren van gebouwen houdt steeds meer organisaties bezig. Logisch, want er valt veel te winnen, maar als je niet op past ook veel te verliezen.</p> <p>The BIGr picture is het gedachtengoed dat Antea Group hiervoor inzet. En wat er allemaal onderdeel is van dit grotere plaatje bepaalt u samen met een adviseur van Antea Group. Door onze jarenlange ervaring in het beheer van gebouwen weten we precies welke vragen u beantwoord moet hebben om een gedegen keuze te maken in het verwerken van duurzaamheid in uw gebouwen. Wij (onder)zoeken, vinden, leren, kijken vooruit en zorgen dat u slim kunt zijn, daar waar het het minst wordt verwacht. Zonder al te veel moeite maken wij u onderdeel van the BIGR picture.</p> <p>BIGr maakt verduurzamen en besparen een stuk eenvoudiger dan u op voorhand zou denken. BIGr staat voor Bewust(er) In Gebouwen. Een integrale aanpak die antwoord geeft op al uw vragen én u in staat stelt om slimme keuzes te maken als het gaat om verduurzamen en besparen.</p> <p>Meer informatie: Lydia Orth - De Haan en www.anteagroup.nl</p>
CO2 reductie en duurzaam reizen	CO2	15-06-2017		Nee			<p>In het kader van het trainings- en opleidingsprogramma Young Improving Heroes voor jonge collega's is in 2016-2017 een groep actief geweest met CO2 reductie en duurzaam reizen. Er is onderzoek gedaan naar het huidige reisgedrag, belemmeringen en kansen daar waar het gaat om duurzamer reisgedrag en het duurzaam reizen in de markt. Draagvlak, verbinding, enthousiame en energie zijn daarbij de kernwoorden.</p> <p>Een groep enthousiaste en betrokken collega's heeft gedurende een periode van een maand meegewerkt aan een aantal experimenten. Ook is de eerste versie van de in het kader van de duurzaamheidsdoelen te ontwikkelen carpoolapp getest.</p> <p>Gebleken is dat collega's duurzamer willen reizen als aan een aantal wensen invulling gegeven kan worden, zoals de mogelijkheid om eerste klas te reizen in de trein en wanneer organisatorische hobbels zoveel mogelijk worden weggenomen.</p> <p>Het resultaat is dat er bijna 16.000 km duurzaam is gereisd, waarmee 1,48 ton CO2 uitstoot is bespaard. Dit door carpool en carsharing, gebruik van OV en Skype for business.</p> <p>Een prima initiatief van binnen uit, dat een vervolg krijgt. Niet alleen intern, maar mogelijk ook als commerciële dienstverlening voor onze klanten.</p> <p>Betrokken vanuit Antea Group: Maaïke van Scheppingen, Laura Rutgers en Casper Kruizinga.</p>
Dutch Green Building Council	CO2			Nee	Actieve deelname maatschappelijke initiatieven		<p>Antea Group is participant van het Dutch Green Building Council (DGBC) en neemt actief deel. DGBC is een onafhankelijke non-profit organisatie die streeft naar blijvende verduurzaming van de gebouwde omgeving in Nederland. Daartoe ontwikkelt de organisatie keurmerken voor een onafhankelijke beoordeling van zowel nieuwe als bestaande gebouwen op het gebied van duurzaamheid. De Dutch Green Building Council ontstond in 2008 vanwege de toenemende vraag naar toetsing van duurzame ontwikkeling in het vakgebied. De stichting wordt gefinancierd vanuit de bijdragen van de DGBC-participanten: bedrijven en organisaties uit de branche die duurzaamheid als hoge prioriteit zien. Door de gebouwde omgeving te verduurzamen kunnen wij een grote bijdrage leveren aan de transitie naar een duurzame samenleving die klimaatneutraal is, waarin het prettig en gezond is om te werken en waarmee Nederland zijn leidende positie op het gebied van duurzaamheid kan terugwinnen.</p> <p>Doelstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een platform zijn voor visieontwikkeling, kennisoverdracht en samenwerking, zodat kennis van participanten over de duurzame ontwikkeling van de gebouwde omgeving en duurzaam bouwen op een hoog niveau komt. • Duurzaamheid van de gebouwde omgeving meetbaar maken door duurzaamheidskeurmerken voor gebouwen te ontwikkelen en te onderhouden. • Duurzaamheid van gebouwen en gebieden (laten) beoordelen en certificeren, zodat duurzame gebouwen zichtbaar zijn in de markt. • Betrokken partijen informeren en stimuleren om volgens de beoordelingsrichtlijn te werken, zodat participanten duurzaamheid integreren in planning, ontwikkeling, uitvoering en gebruik. <p>Betrokken vanuit Antea Group: Tanja Lendzion. Meer informatie op www.dgbc.nl</p>

Duurzame Leverancier	CO2	01-01-2014	Nee	Antea Group is initiatiefnemer en actief lid
<p>Antea Group draagt samen met Movares, Strukton en Sweco het initiatief van de Duurzame Leverancier. Naast een online platform is het een fysieke community van en voor bedrijven die een duurzame bedrijfsvoering voorstaan. Nadat in 2013 Bouwend Nederland is toegetreten, is in 2014 de website www.CO2prestatieindebouw.nl volledig geïntegreerd in de website van de Duurzame Leverancier. Tussen de 10 en 16 per jaar organiseert de Duurzame Leverancier klankbordbijeenkomsten. Leveranciers, opdrachtgevers en betrokken NGO's presenteren relevante onderwerpen voor advies- en ingenieursbureaus, aannemers of hun ketenpartners. De bijeenkomsten zijn een bron van inspiratie en inzicht voor betrokken partijen in de keten.</p> <p>Op grond van deze thema's en de behoeften vanuit het netwerk, heeft de duurzame leverancier besloten ook op de website een platform te bieden aan nieuwe thema's:</p> <p>Veilige Leverancier Vooraf ingegeven door de wens van aannemers die werken op of langs het spoor, is de Duurzame Leverancier begonnen met een cyclus van klankbordbijeenkomsten rondom dit thema. Daarbij wordt nauw samengewerkt met ProRail om het gedachtengoed achter de door ProRail ontwikkelde Veiligheidsladder op effectieve wijze en samen met marktpartijen een plek te geven. En om veiligheid in de sector te verbeteren. De website biedt leden op termijn inzage in elkaars veiligheidsperformance.</p> <p>Circulaire Leverancier De Duurzame Leverancier is één van de medeondertekenaars van de Green Deal Circulaire Inkoop. Vanuit de marktbehoefte is een pilot gestart met een marktplaats voor beschikbare bouwstoffen. Daarnaast is in 2015 het thema in een aantal klankbordbijeenkomsten specifiek aan de orde geweest.</p> <p>Betrokken vanuit Antea Group: Theo van Oosten. Meer informatie op www.duurzameleverancier.nl</p>				
Energie productie uit stromend water	CO2	01-01-2012	Nee	Initiatiefnemer
<p>Voor de locatie Grevelingendam is door de Stichting TTC het initiatief genomen een testlocatie te ontwikkelen. Sinds 2012 wordt door Antea Group ondersteuning gegeven aan dit project. Daarvoor is in 2015 een samenwerking overeenkomst opgesteld tussen 3 partijen: Stichting TTC, BT Projects en Antea Group. De provincie Zeeland en Rijkswaterstaat steunen dit initiatief. Binnen TTC Grevelingendam zullen technieken worden getest om turbines te ontwikkelen voor energie productie uit stromend water. Daarnaast wordt op de locatie een productie unit gebouwd met een opgesteld vermogen van 3 MW. Hiermee wordt duurzame stroom geproduceerd voor 4.500 huishoudens. Op de website van Antea Group is uitgebreid gerapporteerd over dit initiatief.</p> <p>Meer informatie: Wim Kloezen en www.anteagroup.nl</p>				
Energiebesparing gemalen	CO2	01-09-2015	Nee	
<p>De adviseurs van Antea Group hebben in het Woudagemaal in Lemmer aan de vertegenwoordigers van vier waterschappen een plan gepresenteerd om het energieverbruik van gemalen objectief weer te geven. Hiervoor is een "energielabel" gemalen ontwikkeld. Het plan is enthousiast ontvangen en biedt veel aanknopingspunten om grote energiebesparingen door te voeren. Naast de CO₂ emissie reductie valt er bedrijfseconomisch voordeel te behalen.</p> <p>Meer informatie: Wijnand Bredewold of www.anteagroup.nl</p>				
Gooisekant klimaatneutraal (vestiging Antea Group in Almere)	CO2	01-01-2017	Nee	
<p>Onze ambitie Ingenieursbureau Antea Group (Monitorweg 29) en farmaceut Svizera (Antennestraat 84) hebben de ambitie om Gooisekant energieneutraal te maken. Als groep kan je meer dan alleen. Daarom roepen we alle bedrijven op om aan te sluiten bij dit initiatief en gezamenlijk energiebesparende- en opwekkende maatregelen te nemen.</p> <p>Wat levert dit op? Door met elkaar te werken aan een duurzaam bedrijventerrein, anticiperen we op de wettelijke verplichtingen, kunnen we gezamenlijk energie besparen en opwekken, behouden onze gebouwen hun waarde en wordt Gooisekant een aantrekkelijkere plek voor ons en nieuwe bedrijven. Concreet betekent dit dat wij een aantrekkelijk duurzaamheidsvoorstel zullen doen, waar alle bedrijven en vastgoedeigenaren op Gooisekant zich bij aan kunnen sluiten.</p> <p>Voortgang Wij hebben de aftrap gedaan met een skyboxbijeenkomst, waarbij Menno Smits (de directeur van Antea Group) en wethouder Herrema (gemeente Almere) de doelstellingen nog eens duidelijk hebben neergezet. Lees onze blog voor meer informatie over deze bijeenkomst. Ook lanceren we binnenkort een enquête voor alle 430 bedrijven gevestigd op Gooisekant. Hiermee peilen we de bereidheid van de ondernemers aan te sluiten bij dit initiatief.</p> <p>Natuurlijk zijn er allerlei uitdagingen, zoals het oplossen van de split incentive (het fenomeen dat de verhuurder en huurder andere beweegredenen hebben om energiebesparende en/of opwekkende maatregelen te nemen). Echter zal ons enthousiasme en de noodzaak om te verduurzamen, met ondersteuning van de gemeente Almere en alle andere ondernemers, zeker tot het eerste energieneutrale bedrijventerrein van Nederland leiden.</p> <p>Meer informatie: Julius van Manen of Jesse Stammers en www.anteagroup.nl</p>				
Initiatief IB's 'CO2 reductie in de keten'	CO2	01-09-2015	Nee	Presentaties en besprekingsverslagen (deels opgesteld door Antea Group) zijn opgenomen onder 5D.

	<p>Antea Group werkt samen met 6 grote advies- en ingenieursbureaus (Arcadis, Sweco, Fugro, Witteveen+Bos, Movares en RHDHV) aan het verbeteren van de effectiviteit van ketenstudies (LCA) en het komen tot het verbeteren van CO2-reductie in de keten. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met Rijkswaterstaat, ProRail en SKAO. Antea Group levert input in het panel en toont commitment door haar ketenstudies in de toekomst af te stemmen op de ketenstudies van de andere bedrijven, zodat er beter inzicht ontstaat in CO2-reductiemogelijkheden en het gemakkelijker wordt om kwantitatieve reductiedoelen vast te stellen. Er wordt toegewerkt naar een korte handleiding voor het uitvoeren van ketenstudies en een systeem om zo veel mogelijk tot aanvullende ketenstudies te komen.</p>				
Low Car Diet	CO2	10-10-2016	Nee	65 collega's, waaronder een substantiële vertegenwoordiging van directie en management, doen mee!	Low Car Diet
	<p>Van 10 oktober t/m 9 november 2016 was Antea Group deelnemer van het het Low Car Diet, de grootste duurzame mobiliteitswedstrijd van Nederland. In een maand tijd is geprobeerd zoveel mogelijk duurzame kilometers te maken of beter nog: helemaal geen kilometers te maken. Deelnemers gebruiken (in plaats van vervuilende auto's) e-bikes, (deel)fietsen, elektrische-/deel-auto's en openbaar vervoer. Thuiswerken, Skype en video-overleggen en telefonisch vergaderen zijn ook prima mogelijkheden die volop kunnen worden ingezet. Het Low Car Diet is een mooie gelegenheid om te laten zien dat duurzaamheid prominent aanwezig is in onze organisatie en het leert ons op een speelse manier de normale gedragspatronen te doorbreken.</p> <p>Antea Group is overall op de 5e (van de 22 deelnemende organisaties) plaats geëindigd. Een mooi resultaat van dit als pilot ingezette project. Er is zowel intern als extern over gecommuniceerd. In 2017 doen we zeker weer mee!</p> <p>Meer informatie: Theo van Oosten</p>				
Smart Grid in balans	CO2	30-06-2017	Nee	Initiatiefnemer sectorinitiatief	
	<p>Het doel van Smart Grid in balans is om een balans te realiseren tussen het aanbod van decentrale duurzame energiebronnen en de vraag naar duurzame energie van elektrisch vervoer in de proefomgeving tegen zo laag mogelijke kosten en zonder netverzwaring. Hoe kun je de productie van en de vraag naar duurzame energie beter op elkaar afstemmen en reguleren? Hoe kun je nieuwe technologieën inzetten om het elektriciteitsnet slimmer te beheren en toch te voorzien in de energiebehoefte? Steeds maar apparaten worden op ons elektriciteitsnet aangesloten. Dit veroorzaakt flinke fluctuaties in de vraag en het aanbod van stroom op het lokale net. Wat gebeurt er wanneer iedereen zijn elektrische auto om vijf uur 's middags aan lader hangt? Of een woonwijk, waar alle woningen zonnepanelen hebben, meer opwekt, dan verbruikt?</p> <p>Het project Smart Grid in Balans geeft antwoord op deze vraag. De volgende partijen zetten een uitgebreid onderzoeksproject op: GreenFlux, Enexis, ICT Automatisering, Sycade Green, Alfen, Wageningen UR, Antea Group en Accenture. In een proefomgeving wordt voor de opwekking van elektriciteit gebruik gemaakt van een zonneweide, windmolenpark, batterijopslag en biovergister. Daarnaast doen twintig elektrische auto's, honderd oplaadpunten, 15 huishoudens en vijf bedrijven mee in het project. Eén van de innovaties is een Energie Informatie Systeem voor gebruikers van elektrische auto's; zij kunnen zien met welke duurzame energiebron de batterij wordt geladen, wat het verbruik is en de CO2-besparing. Er is op diverse manieren over gecommuniceerd. Intern via de nieuwsbalk en extern d.m.v. persberichten.</p> <p>Meer informatie: Robert Coffeng en www.anteagroup.nl</p>				